

TERMÉKKONCEPCIÓK ELŐÁLLÍTÁSA MOBIL APPLIKÁCIÓ SEGÍTSÉGÉVEL

GENERATING CONCEPT VARIANTS IN MOBILE APP

Takács Ágnes, PhD, egyetemi docens, Miskolci Egyetem

1. ABSTRACT

Today's smart phones know everything. There are applications for almost anything even for mechanical engineers to help their everyday routine tasks. In this paper the author makes a suggestion for a mobile application that is suitable for generating concepts of products.

2. BEVEZETÉS

A tervezésmódszertan területén végzett korábbi kutatások során olyan módszer került kidolgozásra, amely számítógépre adaptálható és segítségével különböző megoldásváltozatok automatikusan generálhatók. [1], [2] A módszer kidolgozására azért került sor, mert a klasszikus tervezésmódszertani eljárások számítógépes felhasználásra nem, vagy csak nagyon nehezen voltak alkalmazsák. A számítógépi alkalmazás lehetősége napjainkban már elengedhetetlen és a tervezés többi fázisában már nagyon fejlett szoftverek segítik a mérnökök munkáját. A tervezésnek a kezdeti, koncepcionális tervezési szakaszának számítógépes támogatása azonban még sok fejlesztést és kutatást igényel. A fent említett módszer alkalmazására egy számítógépes szoftver került kidolgozásra VisualBasic.NET környezetben. A szoftver a felhasználó által választott funkcionális részegységekből a felhasználó által választott matematikai modell segítségével generál lehetséges megoldásváltozatokat. A megoldásváltozatok halmaza igen nagyszámú elemet is tartalmazhat, így ez szűkíthető egy, a felhasználó által meghatározott szabályrendszer segítségével, ily módon kiküszöbölve a működésképtelen, vagy nem nagyon ígéretes megoldás változatokat. Mindez lehetővé teszi a variációk gyorsabb kiértékelését.

Az elmúlt évek során módszeres tervezés témában számos hallgatói feladat készült,

amely segítségével a hallgatók a koncepcióképzés alapjait sajátították el. A feladataik alapján elkészült egy olyan lista, amely a gyakran visszatérő funkcionális részegységeket tartalmazza. Így most már a korábban készült szoftver [1] tartalmaz egy listát, amely tovább egyszerűsíti a felhasználó dolgát: a meglévő funkcionális részegység listából is választhatunk. A kompakt okostelefonok térhódításával az egyszerű applikációk is hasznos eszközeivé váltak mindennapjainknak, ennél fogva a tanulmány egy telefonos applikációra tesz javaslatot.

3. KONCEPCIONÁLIS TERVEZÉS

A kutatómunka korábbi szakaszában született publikációk bevezették a számítógéppel segített módszeres koncepcióépítés (CACB-Computer Aided Concept Building) fogalmát [1], [2]. Az 1. ábrán ennek a módszernek a logikai lépései láthatók. A tervezési feladat kidolgozása előtt mindig javasolt elemezni a feladatot. Az elemzés legjobb eszközei a piackutatás és a szabadalmaztatott megoldások kutatása. Ezt minden esetben célszerű úgy elvégezni, hogy nem csaupán a tervezési feladatra fókuszálunk, hanem a szűk feladatból kicsit kitekintünk, hasonló berendezéseket is megvizsgálunk, új ötletek után kutatva Ezzel párhuzamosan meg kell határozni felhasználók igényeit, elvárásait a termékkel, berendezéssel szemben. Ezeket az igényeket, követelményeket a tervező szemével kell értékelni és rangsorolni, mert ezek képezik az értékelés alapját a koncepcionális tervezés végén. A piackutatás és a szabadalmaztatott megoldások elemzése során meg kell határozni az összes lehetséges funkcionális részegységet. A részegységek között lehet olyan ötlet is, amire a követelmények alapján azt gondol-

hatjuk, hogy nincs szükség. A tervezésnek ezen a szintjén minden lehetséges ötletet figyelembe kell venni, a szelekciónak később van szerepe. Ezekből a funkcionális részegységekből termékstruktúrák, vagy megoldás változatok állíthatók elő. Ezeket a változatokat a tervezőnek kell értékelnie. A koncepció építés eredményeként az optimális megoldás az, amely teljesítette az összes értékelési kritériumot.

Az 1. ábra [1] a kutatás korábbi szakaszában elvégzett legfőbb feladatra fókuszál, a koncepcionális tervezés fázisait foglalja össze. A javasolt módszer viszonylag egyszerű algoritmust igényel, így a folyamat számítógépre alkalmazható. A javasolt módszer egy mennyiségi és egy minőségi oldalból áll. A mennyiségi ág lehetővé te-

szí, hogy a tervező több szempontot vegyen figyelembe, ezáltal a funkcionális részegységek száma is jóval nagyobb lehet. Ha több a funkcionális részegység, akkor a lehetséges megoldások száma is lényegesen nagyobb, ahogyan azt az (1) is alátámasztja.

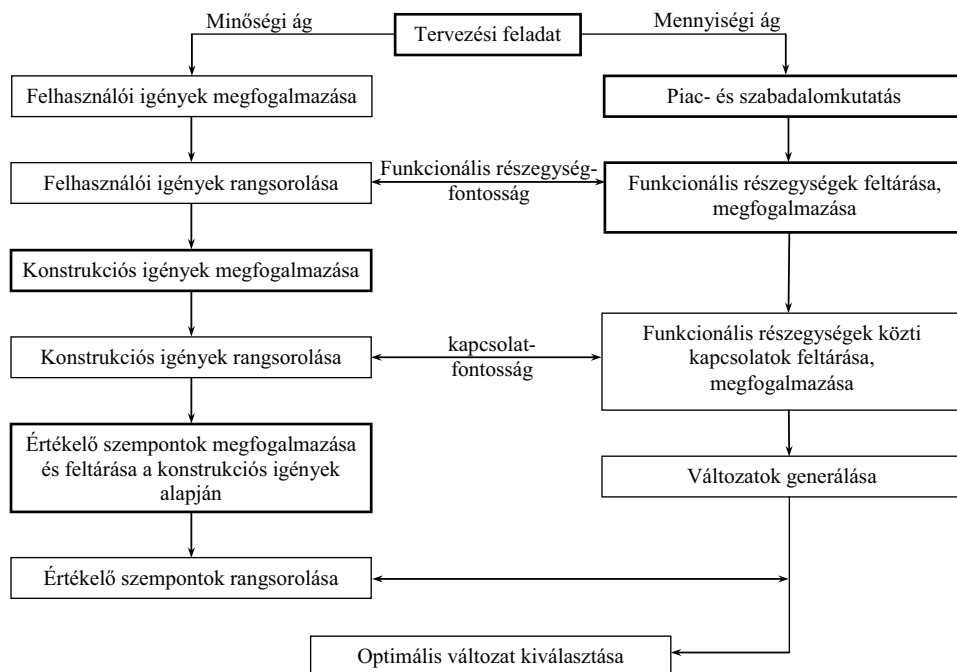
$$V_m = 2^f \quad (1)$$

ahol:

V_m - a megoldásváltozatok száma

f - a funkcionális részegységek száma

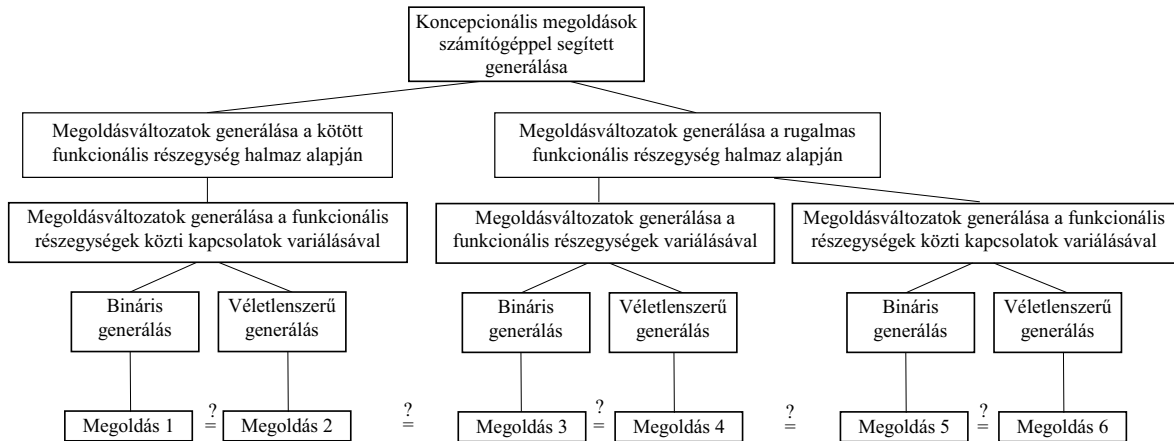
A minőségi ág a különböző szempontok szerint értékeli a megoldásokat, és szűkíti a megoldás-teret, lehetőség szerint egy a feladatra leginkább megfelelő megoldásra. Időhiánnyal küzdő modern napjainkban ez jelentősen megkönnyíti a mérnökök tervezői feladatát.

1. ábra. Javasolt koncepcionális tervezési folyamat

A változatok generálása alapvetően kétféle módon valósítható meg, amint az a 2. ábrán látható; kötött vagy rugalmas funkcionális részegység-halmaz alapján. A kidolgozott módszer két különféle elmélettel foglalkozik: a funkcionális részegységek variálásával, illetve a funkcionális részegységek közötti kapcsolatok variálásával lehet megol-

dás változatokat létrehozni. A 2. ábra szerint két matematikai módszer ajánlott mindkét elmélethez: a bináris logika és a véletlen számok generálása. Amint ez az ábrán látható, a különböző elméletek eltérő eredményeket mutathatnak. Ezek a módszerek nem zárják ki annak lehetőségét, hogy az eredmények megegyezzenek.

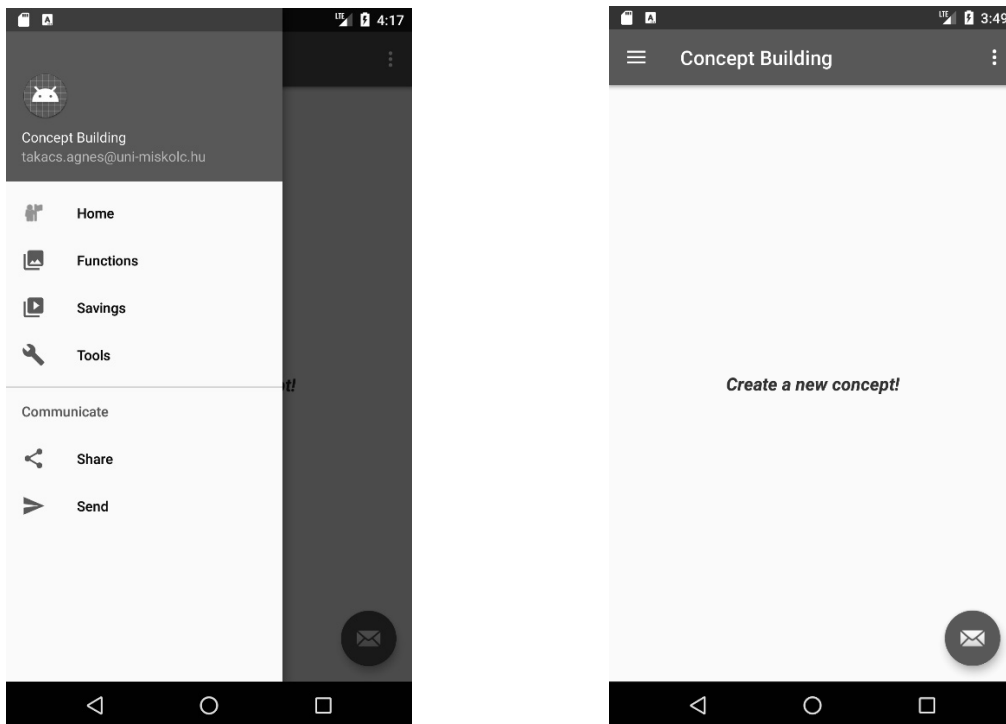

2. ábra. Megoldásváltozatok generálásának különféle lehetőségei

4. A TELEFONOS APPLIKÁCIÓ

A mobil applikáció fejlesztése több lépésben történik a Google ingyenesen letölthető Android Studio programjával. Az első verzió elsősorban a hallgatói feladatok készítésében nyújt segítséget a hallgatóknak. A cél az, hogy a korábbi feladatok alapján leggyakrabban előforduló funkcionális részegységekből összeállított beépített funkcionális részegység listából a felhasználó kiválaszthassa azokat, amelyek a saját projektje szempontjából szóba jöhetnek, és

ezekből ő maga különféle koncepciókat állítson össze. Minden beépített funkcionális részegységhez tartozik egy-egy ikon, amelyet a felhasználó az applikáció képszerkesztő területére behúzhat (3. ábra jobboldali kép). Ha a felhasználó kiválasztotta az összes szükséges funkcionális részegységet, akkor vonal elemek beszúrásával elkészítheti a különféle megoldásváltozatokat. Ezeket elmentheti képként a mobil eszközre.

3. ábra. Az applikáció első verziója

Sablonok használatára is van lehetőség, néhány jellegzetes, gyakran előforduló struktúra gráf megtalálható az applikációban. A felhasználónak ebben az esetben csak a megfelelő pozícióba kell húznia a szükséges funkcionális részegység ikonját. Az így összeállított koncepció további elemekkel is bővíthető és szintén lementhető a készülékre. Az applikáció látványtervét a 3. ábra szemlélteti.

5. ÖSSZEGZÉS

A koncepcionális tervezés fázisa, a tervezés többi fázisához képest számítógépes segítséggel kevésbé támogatott. A kutatás ezt a hiányt kívánja pótolni. Legfőbb szempont, hogy a megoldáskeresést mobil eszközökön alkalmazható, könnyen használható alkalmazással segítsük. A kutatás első fázisában a cél az, hogy a hallgatók a tervezésmódszertannal kapcsolatos órákon az alkalmazást saját egyéni feladatuk elkészítése során használják, egyéni ötleteik alapján koncepció változatokat építhessenek fel. Távlabbi cél az alkalmazás olyan verziójának elkészítése, amely képes arra, hogy a felhasználó által kiválasztott funkcionális részegységekből az összes lehetséges verziót előállítsa, majd pedig a felhasználó által összeállított szabálykészlet alapján csökkentse a nagyszámú megoldáshalmazt, a cikk 3. részében ismertetett elmélet szerint.

6. KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

A cikkben ismertetett kutató munka az EFOP-3.6.1-16-2016-00011 jelű „Fiatalodó és Megújuló Egyetem – Innovatív Tudásváros – a Miskolci Egyetem intelligens szakosodást szolgáló intézményi fejlesztése” projekt részeként – a Széchenyi 2020 keretében – az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

7. FELHASZNÁLT IRODALOM

- [1] Takács, Á: Számítógéppel segített koncepcionális tervezési módszer, doktori (PhD) disszertáció, Miskolc, 2010.
- [2] Takács, Á: Computer Aided Concept Building, Solid State Phenomena, Vol 261., ISSN 1662-9779, Trans Tech Publications, Switzerland, 2017.

- [3] Pahl, G.; Beitz, W.: Engineering Design – A Systematic Approach, ISBN 3-540-19917, Springer Verlag, London, 2005.
- [4] Otto, K.; Wood, K.: Product Design – Techniques in Reverse Engineering and New Product Development, ISBN 9780130212719, Prentice Hall, 2008.
- [5] Deciu, E. R.; Ostrosi, E.; Ferney, M.; Gheorghe, M.: Configurable product design using multiple fuzzy models, Journal of Engineering Design, Vol. 16., No. 2, Taylor and Francis, ISSN 0954-4828, 2005.
- [6] Takács, Gy.; Patkó, Gy.; Tajnafői, J.; Kollányi, T.: Szerszám gép-tervezés támogatása adatbázisokkal és hipergrafikus módszerekkel, XIII. Szerszám gép Konferencia. Miskolc, Hungary, pp. 40-42., 1998.
- [7] Kiss, R.; Takács, Gy.: Examination of suitable methods for describing machine tool structures, Design of Machines and Structures, ISSN 1785-6892, Vol. 6., No. 1, pp. 39-47., 2016.
- [8] Dömötör, Cs.: Statistical analysis of natural analogy catalogue, Design of Machines and Structures, ISSN 1785-6892, Vol. 4., No. 2, pp. 5-12., 2014.
- [9] VDI 2222 Blatt 1: Konstruktionsmethodik – Methodisches Entwickeln von Lösungsprinzipien, 1997.
- [10] Hubka, V.; Eder, W. E.: Einführung in die Konstruktionswissenschaft, ISBN 3 540 54832 7, Springer-Verlag, Berlin, 1992.